

Díszcserjék gondozása

A cserjék telepítését követő: téli hónapok után sérült, fagyos ágak metszése, kora tavasszal fiatalító metszés, **ültetés utáni 1-2 évben gyakori öntözés.**

A metszés növény-élettanilag fontos ápolási munka

Cserjék habitusa sokféle lehet, de közös jellemzőjük, több tengelyből nőnek. Növekedésük egy bizonyos kor és méret elérése után leáll. A tápanyagszállítás akkor a leggyorsabb, ha közvetlenül a tőből kinőtt fiatal részek közvetítésével, lehetőleg minél kevesebb elágazás közbeiktatásával történik. Az idős szárrészek fokozatosan elhalnak, s a megifjulás újra és újra ismétlődik.

A díszcserjék metszésének célja az önifjulasi folyamat elősegítése.

Metszés nélkül a díszcserjék is hamar elöregednek, felkopaszodnak és egyre kevesebb virágot hoznak.

A rendszeres metszéssel segítjük az optimális virághozam beállítását, és fenntartását, az optimális növekedés, fejlődés fenntartását, a fajra jellemző méret és forma megtartását, a beteg, sérült és túl sűrű hajtások eltávolításával az egészség megőrzését.

A metszés folyamata igény szerint meghatározható fokozatosságra épül

Ha a bokor méreteit is csökkenteni akarjuk, a munkát az általános visszavágással kezdjük. Ezután távolítjuk el azokat a részeket, amelyek mindenképpen feleslegesek vagy károsak: a sérült, a beteg, az egymást árnyékoló, valamint a földre szorult ágakat. A következő lépés az ifjítás.

Az elvényt, legyengült növekedésű ágakat lehetőleg a tőhöz közeli fiatal vesszőkig, gallyakig vágjuk vissza. Ha a bokor még ezután is túlságosan sűrű a túlburjánzott sarjaktól, a metszést ezek óvatos és egyenletes ritkításával fejezzük be.

Díszcserjéknél a metszés gyakorisága a növekedés erélyétől és az élettartamtól függ.

A nagygyá növekvő bokrokat, amelyek már átmenetet képeznek a fák felé, csak ritkán vagy egyáltalán nem szükséges ifjítani.

A 2-3 méter magas cserjék 3-5 évenkénti ifjítást igényelnek.

A félcserjék vesszői őszre csak részben érnek be, és a tél folyamán nagy részük visszaszárad vagy visszafagy. Tavasszal azután a földhöz közeli részekből vagy a földalatti gyökérszálakból erős, új hajtásokat fejlesztenek.

Ifjításnak nevezzük, amikor az elöregedett hajtásokat, több törzset növesztő cserjék esetében az elöregedett törzseket tőből kivágjuk, így a fiatalabb (2-3 éves) növényi részek több tápanyaghoz jutnak, intenzívebben tudnak növekedni és ez által a növényünk szinte megfiatalodik.

A túlburjánzott, beöregedett cserjék esetében ifjításra van szükség, ami meglehetősen drasztikus, de szükséges beavatkozás. Az ifjítás során arra törekszünk, hogy a fiatal, egy-két éves vesszők legyenek túlsúlyban a növényen. Az idősebb, rossz irányban növekvő, a bokor belsejében elhelyezkedő, sokszor a fény hiánya miatt felkopaszodott ágrészeket tőből kell eltávolítani.

A cserjémetszés, ifjítás időzítésekor érdemes körültekintően eljárni

A fák és bokrok fás metszésének legkedvezőbb időpontja a rügyfakadás előtt van, mert ilyenkor, lombtalan állapotban a korona jól áttekinthető. Metszeni $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ felett szabad, mivel ennél alacsonyabb hőmérséklet esetén a sebzéseken keresztül fagykárt szenvedhet a növény. Fagyponthoz alacsonyabb hőmérsékleten metsszünk, mert a kéz melegétől a vesszőkön fagyfoltok keletkeznek.

A kora tavaszi metszés után jobban erőre kap a növény, különösen akkor, ha a hajtásnövekedés kezdetén komposztot, komplex műtrágyát juttatunk ki, és jól beöntözzük.

A fenti általános szabályt alábontva a díszcserjéknél a metszés időpontját a virágzáshoz érdemes igazítani. Két nagy csoportot különböztetünk meg:

- Tavasszal virágzó: az egyéves vesszők oldalrügyeiből közvetlenül, vagy az azokból fejlődő rövidhajtásokon hozzák virágaikat. Metszeni tavasszal, közvetlenül az elvirágzás után a legjobb. Így a virágzásban gyönyörködhetünk. Az elnyílás után, a felére visszametszett vesszőkön meghagyott rügyekből fejlődő hajtások biztosítják a következő évi virágzást. Legismertebbek az aranyvessző (Forsythia), a babarózsa (Prunus triloba Multiplex), téli jázmin (Jasminum nudiflorum), gyöngyvirágcsereje (Deutzia scabra, gracilis), jezsámen (Philadelphus coronarius), korai gyöngyvesszők (Spirea x vanhouttei), rózsalonc (Weigela florida).

Egyes tavaszi virágzású díszcserjék a hajtások csúcsán hozzák virágaikat. Ilyen a labdarózsa (Viburnum opulus), az orgona (Syringa vulgaris), valamint a havasszépe (Rhododendron). Az ő esetükben elvirágzás után csak a virágokat távolítsuk el.

- Nyáron virágzó: az az évi hajtások végén hozzák virágaikat. Metszeni mindig kora tavasszal kell, a rügyfakadás előtt. Az előző évi hajtásokat legjobb, ha 4-6, a gyengébbeket 2-3 rügyre metsszük. A meghagyott rügyekből kevesebb, de erőteljes hajtás fejlődik, ezek dús, nagy virágokkal-virágzatokkal zárnak. Például a mályvacserje (Hibiscus syriacus), Cserjés pimpó (Potentilla fruticosa), hóbogyó (Symphoricarpos), nyári gyöngyvesszők (Spirea bumalda, stb.), kúszó loncok (Lonicera sp.) trombita folyondár (Campsis radicans), fehér som (Cornus alba).

Eltérő szabály vonatkozik azokra a cserjékre melyek 2 évesnél idősebb fás részekon hozzák virágaikat, mint a japánbirs (Chaenomeles), júdásfa (Cercis siliquastrum), madárbirsek (Cotoneaster). Ezeket a bokrokat nyugalmi időszakban, tél végén enyhén ritkítsuk meg, főleg a száraz, beteg részeket távolítsuk el. A fiatal részeket mérsékelten vágjuk vissza, az ifjítás az előregedett gyengén virágzó részekre korlátozódjék évről évre 1-1 ág eltávolításával.

Egyes cserjék nem igényelnek rendszeres metszést, mivel nehezen regenerálódnak. Ilyenek a magnóliák, a csereszömörce (Cotinus coggygria), az ecetszömörce (Rhus), a boroszlán (Daphne).

A metszés minőségi megvalósítása a gyakorlatban esztétikailag és növény-élettanilag is egyaránt fontos

A metszéshez jó minőségű, kényelmes fogású szerszámokra van szükségünk. Fontos, hogy az erre a célra használt eszközök erősek és mindig nagyon élesek legyenek, ugyanis az életlen szerszám roncsol, és ezzel nagyon sok kárt okozhatunk vele a növényben. A roncsolt seb nagyobb felületű, nehezen gyógyul.

A metszéshez a metszendő ág, gally vastagságától, elhelyezkedésétől függően használhatunk metszőollót (1,5-2 cm átmérőig), ágvágót (60-80 cm-es hosszú nyélének köszönhetően a vastagabb ágakat is le tudjuk vágni vele valamint a belső növényi részekhez is könnyebben hozzáférünk), keret nélküli, ívelt hegyű kardfűrészeket.

A hajtást és vesszőt közvetlenül a rügy fölött, gallyat és az ágat az elágazásnál, az ágyűrű közvetlen közelében vágjuk le. Ha ennél hosszabb csonkot hagyunk, az teret nyit a fertőzéseknek.

A metszési felület enyhén ferde legyen, a vesszőn a rügy felett néhány milliméterre, a rügytől lefelé lejtessen. Mindig a koronából kifelé álló rügyre metsszünk.

Minden esetben törekedjünk arra, hogy a sebfelület a lehető legkisebb legyen. A 1,5-2 cm átmérőjű feletti sebet feltétlenül ápoljuk le sebkezelő anyaggal!

SZAKEMBERRE BÍZNÁ? SZÍVESEN ÁLLUNK RENDELKEZÉSÉRE!

Elérhetőségünk: info@kolesparkepites.hu